

PSEAP

Polskie Stowarzyszenie
Ekonomicznej Analizy Prawa

IX Cykl Seminariów PSEAP

Spotkanie nr 2/2015/2016

09.12.2015

PRZESTĘPSTWA ROBOTÓW

Piotr S. CICHOCKI
(Uniwersytet Warszawski)

Streszczenie

Szerokie wykorzystanie robotów w życiu codziennym spowoduje konieczność regulacji prawnej zagadnień odpowiedzialności za działanie robotów. O ile większość aspektów odpowiedzialności cywilnej może być rozstrzygana na podstawie istniejących przepisów prawa cywilnego, to prawo karne będzie wymagało znacznej nowelizacji. Podobnie jak w wypadku przestępstw komputerowych, które wymagały regulacji w latach 90 XX w., potrzebne będzie opracowanie nowych regulacji umożliwiających pociąganie do odpowiedzialności karnej za przestępstwa dokonane z użyciem robotów.

Ukaranie sprawcy za użycie robota jako narzędzia, np. drona do kradzieży czy przemytu, jest możliwe w obecnym stanie prawnym. Regulacji będą jednak wymagały zaawansowane metody użycia robotyki do popełniania przestępstw. W przypadku robotów używanych wyłącznie do popełniania przestępstw ich budowa i używanie powinno być zakazane. Dla przestępstw, do których maszyna została zaprogramowana przez użytkownika, takich jak np. zabójstwo na zlecenie, niezbędna będzie kryminalizacja takich czynów. Największym wyzwaniem będą jednak te przestępstwa, które będą popełniane przez roboty na skutek zachowań wynikowych, to jest takich, które są efektem nie tylko oprogramowania maszyny ale także jej interakcji z otoczeniem, uczenia maszynowego i przetwarzania danych pochodzących z sieci.

W zależności od roli jaką robotyka będzie odgrywała w popełnieniu przestępstwa wskazane może być ukaranie nie tylko użytkownika robota ale też samej maszyny. Czy jest jednak możliwe ukaranie elektromechanicznego urządzenia? W odpowiedzi na to pytanie mogą być pomocne metody ekonomicznej analizy prawa karnego, a w szczególności dotyczące stosowania kar. Konieczne może być wprowadzenie nowych mechanizmów karania odmiennych od dotychczas stosowanych. Należy unikać antropomorfizacji lub zoomorfizacji robotów gdyż może to prowadzić do trudności w ich karaniu i kontrolowaniu ich zachowań w interakcjach społecznych, a w konsekwencji ograniczyć rozwój robotyki.